

NOWINY CODZIENNE

NASZE ABC

Biurokracja i społeczeństwo

(g) Rozprawa w sejmowej komisji budżetowej nad resorsem spraw wewnętrznych dała sposobność p. ministrowi Raczkiewiczowi do wypowiedzenia się o jednej z najważniejszych spraw naszego życia: biurokracji i jej roli.

P. Minister nie szczędził słów potępiających „biurokrację”, brak obywatelskiego nastawienia, „upaństwowienie społeczeństwa i uspołecznienie administracji”. Przecież tylko dwiema stronami tego samego zagadnienia — i że zadaniem administracji jest „chętna i żywa pomoc w należytym organizowaniu społeczeństwa”.

Mówiąc o stosunku administracji do społeczeństwa i jej roli w jego organizowaniu, wkraczamy na teren bardzo chwiejny. Bardzo często bowiem „pomoc” przeraża się w kuratelę i jeśli tyle się ciągle mówi o potęgającej się apatii społeczeństwa, to się jako przykład ujemny cytuje stale nie co innego, jak właśnie zbytnią ingerencję urzędów w życie społeczne, czego wynikiem jest obywatelskie wszędzie inicjatywne.

Nie ulega zaś wątpliwości, że tu tkwi jedno z największych niebezpieczeństw, jakie się łączy z realizowaniem wprowadzonego przez konstytucję z roku 1935 nowego ustroju państwowego. Polsce bowiem grozi przerodzenie się w państwo biurokratyczne, cierpiące na atrofję sił społecznych. Jakie jednak drogi zwalczania tego niebezpieczeństwa?

Szukając ich należy przedewszystkiem w należytem określeniu linii demarkacyjnej między tem, co jest działalnością administracji, a tem, co nazywamy aktywizacją społeczeństwa. Administracja, jako organ państwa ma swoje własne zadania i ma ich bardzo wiele. Jeśli zaś zdajemy sobie sprawę z tego, że dla siły państwa potrzebne jest, aby z niem współdziałało społeczeństwo, to zarazem musimy sobie i to uświadomić, że chodzi tu o wydobycie nowych wartości, niezależnie od już istniejących, a zatem o pobudzenie do ruchu nowych sił, zarówno dla pracy jak i dla kierownictwa nad nią.

Jeśli więc postawiona przez p. ministra zasada nie ma ulegać w praktyce wypaczeniu, jeśli nie ma prowadzić do takich wyników, że na oko postępuje konsolidacja organizacyj społecznych, ale poza temi pozorami kryje się smutna rzeczywistość, iż niktylek nie wyzwalają się ze społeczeństwa nowe siły aktywne, ale zamierają nawet i te, które dotąd były czynne, — to musi być bardzo ściśle przestrzegana wspomniana wyżej linia demarkacyjna, poza którą pożyteczna w zasadzie „pomoc” przechodzi w paraliżującą wszystkich kuratelę.

Zresztą, im dokładniej będzie pod tym względem zakreślona rola administracji państwowej, tem więcej zarazem pozostanie jej wolnej energii dla zwalczania we własnym domu zła, które p. minister nazwał „biurokratyzmem w najgorszym znaczeniu”, a które istotnie domaga się szybkiego i gruntownego leczenia.

62 strzały armatnie w Londynie Edward VIII wstąpił na tron Oświadczanie młodego króla

LONDYN, 22.1. (PAT). Edward - Albert - Chrystian - Jerzy - Andrzej - Patrik - Dawid, książę Walji, ogłoszony został dzisiaj o godz. 10 rano publicznie królem Edwardem VIII-ym.

Tradycyjna ta uroczystość odbyła się w przastarym krużganku pałacu św. Jakóba. Na placu krużganku ustawione były oddziały wojska, zaś otaczające plac ulice szczelnie zapelnione były publicznością.

Na jedną minutę przed wybięciem godz. 10-ej na balkon krużganku wkroczyli ubrani w piękne tradycyjne stroje 4 heroldowie, poprzedzani przez księcia Norfolk, który jest marszałkiem arystokracji rodowej w Anglii, za nimi — 4 trębacz oraz 10 członków specjalnej gwardii cywilnej.

Trębacz, ustawieni po obu stronach heroldów, odegrali hejnał, obwieszczając, że odbędzie się odczytanie proklamacji. Główny z heroldów, sekretarz kapituły orderu Podwiązki sir Gerald Wolston rozwinął pergaminowe pismo i donośnym głosem odczytał tradycyjną formułę o proklamowaniu Edwarda 8-go z łaski Boga królem Wielkiej Brytanii, Irlandii i dominjów brytyjskich poza morzami królem - obrońcą wiary i cesarzem Indji.

Gdy zaczęło się odczytywanie tej proklamacji, zegar na wieży pałacu św. Jakóba zaczął wybijać godz. 10-tą. W tej samej chwili z baterji dział, ustawionej na jednym z dziedzińców pałacowych rozległy się salwy honorowe na cześć nowego króla. Dano 62 strzały, a mianowicie 41 wystrzałów na każdy rok życia nowego władcy, oraz 21 wystrzałów jako salwa honorowa na cześć monarchy.

Po zakończeniu odczytywania proklamacji, trębacz odegrał hejnał, a heroldowie opuścili balkon krużganku, zajmując miejsca w specjalnie przygotowanych pięknych łódkach. Poprzedzani oddziałem gwardji królewskiej, heroldowie i ich świta w czterech karocach udali się po drodze przez ulice Londynu, aby powtórzyć proklamację jeszcze w trzech innych miejscach, a mianowicie: koło skweru Charing Cross, przed Sądem Najwyższym (Templebar), a następnie w City, na placu przed Giełdą.

Król Edward 8-my przez cały czas tej ceremonji stał w jednym

z wielkich okien pałacu św. Jakóba po lewej stronie krużganku i obserwował odbywającą się uroczystość.

DEKLARACJA NOWEGO KRÓLA

LONDYN, 22.1. (ATE). W dzienniku urzędowym ukazała się odezwa nowego króla. Jest to deklaracja, którą Edward 8-my wygłosił na posiedzeniu tajnej rady koronnej w pałacu St. James:

„Państwo angielskie poniosło niepowetowaną stratę przez śmierć mego ukochanego ojca i włożyło na me barki ciężki obowiązek sprawowania władzy monarchicznej. Wiem, że słowa moje, gdy mówię, że cały świat dzieli moją żalobę, są zgodne z prawdą i podzielane przez wszystkich moich poddanych. Gdy przed 26 laty ojciec mój obejmował władzę, oświadczył on, że stawia za cel swego życia utrzymanie konstytucyjnego ustroju państwa. Pod tym względem postanowiłem wstąpić w ślady mego ojca i tak jak on przez całe me życie pracować nad szczęściem i dobrem wszystkich warstw społeczeństwa. Ufam w uczucia moich ludów w całym państwie i w mądrość ich parlamentarzystów: sądzę, że będę podtrzymywał w moim ciężkim zadaniu, które spełnię z pomocą Bożą. Proszę Boga, aby umożliwił mi wypełnienie moich obowiązków”.

ODEZWA DO WOJSKA.

Nowy król wydał odezwę do wojska oraz marynarki i lotnictwa. W odezwie tej Edward 8-my zaznacza, że podczas wojny światowej, jako młody oficer zdobył najcenniejsze doświadczenie swego życia. Wojna uprzytomniła mu znaczenie koleżeństwa i spójnie zjednoczonego królestwa z dominjami, Indjami i kolonjami. Wojna pozwoliła mu poznać rysy charakterystyczne żołnierzy angielskich, które posiadają tak wielkie znaczenie. Rysami temi są: wierność koronie, odwaga i niezłomność zarówno w szczęściu, jak nie w szczęściu, rycerskość i zdecydowanie. W orędziu do floty król Edward 8-my zaznacza, że utrzymanie siły bojowej floty będzie uważał za jeden z głównych celów swego panowania. Król podpisał odezwy „Edward rex et Imperator”.

UROCZYSTOŚCI POGRZEBOWE.

LONDYN, 22.1. (ATE). Zwłoki króla Jerzego V zostały wczoraj wieczorem przewiezione z zamku Sandringham do pobliskiego kościoła Marji Magdaleny. Pomimo burzy gradowej, król Edward wraz z towarzystwem swych braci oraz siostry i księżnej Kentu, towarzyszył zwłokom.

Trumna została umieszczona na lawecie armatniej, prowadzonej przez 8 grenadierów gwardji. Na czele pochodu szedł trębacz w narodowym stroju szkockim, który grał ulubione melodie zmarłego króla.

Gdy trumna została umieszczona przed ołtarzem, duchowieństwo odprawiło modły. Królowa wdowa i członkowie rodziny kró-

Goleń strzaskana w 5-ciu miejscach Stan zdrowia Stanisława Miłaszewskiego

Stanisław Miłaszewski po tragicznym najejaniu przez mknące z niezwykłą szybkością na Nowym Świecie auto fabryki „Pocisk”, przebywa, jak wiadomo, na kuracji w klinice uniwersyteckiej szpitala Dzieciątka Jezus. Pierwsze prześwietlenie podzgotowanej w wypadku lewej nogi światłowego pisarza wykazało złamanie kości w trzech miejscach. Okazało się następnie, że prześwietlenie było niedokładne, gdyż druga fotografia pokazała złamanie kości aż w 5 miejscach. Piszczel pękła od uderzenia potężnego samochodu aż w 4 miejscach, kość strzałkowa zaś przełupała się na dwa.

Badanie promieniami Roentgena na dopiero wczoraj wykazało, iż Stanisław Miłaszewski musi poddać się długiej kilkumiesięcznej kuracji zrostu kości. Pomyślny przebieg zrostu zależy od tego czy drobne odłamki kostne, nieuchwytnie dotąd dla kłiszy, procesu tego nie opóźnią.

Stanisław Miłaszewski pozostaje pod troskliwą opieką lekarzy. Nieustannie niemal dyżuruje przy nim małżonka, p. Wanda Mił-

szewska, spędza atoli czas więcej na korytarzu, niż przy łóżku męża, gdyż Stanisław Miłaszewski nawet podczas gorączki pocztuje sobie za obowiązek wobec żony zabawiania jej rozmową, co, oczywiście, dobrze mu robić nie może.

Chory ma stan podgorączkowy. Odnaj temperatura wynosiła 37,8, a noc nie była spokojna. Wczoraj stan chorego jakgdyby zlekka się poprawił. Na obandażowanej głowie stale zmieniane są okłady lodowe. Lekarze mają nadzieję, że tragiczny wypadek nie pozostawi śladów na mózgu.

Minutą milczenia zaznaczono żalobę radjofonji polskiej. Poza tem w dniu tym usunięto z programów wszystkich rozgłośni muzykę taneczną. O zarządzeniach żalobnych w P. R. zawiadomiono radjofonję angielską. British Broadcasting Comp. obiecała przesłać Polsce nagrania na płyty uroczystości pogrzebowych, które zostaną nadane na wszystkie rozgłośnie polskie.

NOWOCZESNE PRĄDY

LONDYN, 21.1. (PAT). Pewne drobne fakty, jakie towarzyszyły wstąpieniu na tron króla Edwarda 8-go są komentowane jako objawy nowych tendencji dworu królewskiego Wielkiej Brytanji w kierunku bardziej ściślego przystosowania się do nowoczesnych prądów. Pierwszym krokiem nowego króla, było, jak wiadomo, nakazanie cofnięcia o pół godziny zegarów w Sandringham, celem natychmiastowego przystosowania ich do właściwej godziny.

Zajścia na Uniwersytecie wywołane przez żydów

Na wydziale matematycznym żydzi nie chcą ciągle siedzieć osobno, wywołując w związku z tem awantury. W dniu wczorajszym przed wykładami profesorów Rajchmana i Kuratow-Kuratowskiego doszło do zajść, w

których wyniku paru żydów usunięto z sali. Na wydziale fizycznym - chemicznym przy ul. Hożej 69 doszło do zajść. Polacy sprowokowali przez żydów usunęli ich z obrębu gmachu.

Drugim, jeszcze bardziej znaczącym krokiem nowego króla był fakt, że udał się on do Sandringham do Londynu samolotem. Jest to pierwszy w historii wypadek, by król angielski w ten sposób rozpoczynał panowanie. W 20 minut po 12-ej wyjął król Edward na lotnisku Hendon pod Londynem, w płaszczu futrzanym bez nakrycia głowy.

POSIEDZENIE GABINETU.

LONDYN, 22.1. (PAT). Dzisiaj rano na Downing Street odbyło się zwykłe posiedzenie gabinetu pod przewodnictwem Mac Donalda, wobec nieobecności Baldwina, który udał się do króla, do pałacu Buckingham.

ŻAŁOBA

W POLSKIEJ RADJOFONJI. Onegdaj o g. 19.45 nadała P. R. specjalną audycję ku uczczeniu zmarłego Jerzego V. Program jej obejmował Hymn Państwowy angielski, przemówienie prof. Dybowskiego oraz część muzyczną.

Rząd Czechosłowacji wysiedla emigrantów ukraińskich

MOR. OSTRAWA 22.1. (PAT.). „Lidove Noviny” donoszą z Rusi Podkarpackiej, iż władze czeskie zamierzają w najbliższej przyszłości wywalić z tej prowincji 800 obywateli polskich, przeważnie Ukraińców, żołnierzy byłej armji ukraińskiej, których przyjęto ongi ochotnie, lecz którzy obecnie, skutkiem ukraińzowania Rusi Podkarpackiej stali się dla Czechów niepożądanym elementem.

Organ Ukraińców na Rusi Podkarpackiej „Ukraińskie Słowo” protestuje energicznie przeciw tym wydalaniom.

Wzmrożone tempo wydalania Polaków z Czechosłowacji

MORAWSKA OSTRAWA 22.1. (PAT.). Ze wszystkich miejscowości Śląska za Olzą i Moraw, zamieszkałych przez Polaków, nadchodzą wiadomości, iż władze czeskie w dniach ostatnich wzmożyły niezwłocznie wydalania z granic republiki obywateli polskich. W większości wypadków wydali-

LWÓW, 22.1. (PAT.). „Dilo” zamieszcza artykuł na temat ostatnich zarządzeń rządu czechosłowackiego w sprawie wysiedlenia emigrantów ukraińskich poza granice państwa. Dziennik, przed stawiając tragiczne położenie emigrantów, które odbiło się zrozumięciem echem przedewszystkiem wśród społeczeństwa Rusi Podkarpackiej, pisze, że zarządzenie czechosłowackie jest bezwzględnie wynikiem obecnych stosunków międzynarodowych, nie znajduje ono jednak żadnego uzasadnienia, by stosowano je do emigracji ukraińskiej.

Dzisiaj o godz. 13-ej w auditorium maximum (nowy gmach) na Uniwersytecie J. P. odbędzie się pierwszy od 1932 r. wiec studentów Uniw. J. P. Przedmiotem obrad wiecu będzie sprawa obniżenia czesnego. Wiec zwołała za pozwoleniem rektora Bratnia Pomoc, celem przeciwstawienia się działalności elementów wyrotowych, oraz poinformowanie ogółu studentów o widokach obniżki czesnego.

Identyczny wiec odbędzie się na Politechnice Warszawskiej.

Posłowie ukraińscy u prem. Kościalskiego

Lwowski „Dilo” donosi: W sobotę 18 b. m. przyjął premier Rady Ministrów p. Marjan Zyndram Kościalski przedstawicieli ukraińskiej reprezentacji parlamentarnej w osobach posłów Wasyla Mudryja i Włodzimierza Celewicza.

Na audjencji omówiono szereg aktualnych spraw związanych z ukraińskim narodowym życiem.

Z ostatniej chwili

Dymisja gabinetu Laval

PARYŻ 22.1. (PAT.). GABINET LAVALA PODAŁ SIĘ DO DYMISJI.

Na str. 2-ej podajemy szereg wiadomości, które poprzedziły przesilenie.